

Rune Fardal, studerer psykologi

Personlighetsforstyrrelser med hovedvekt på narsissistisk problematikk i relasjon til barn
<http://www.sakkyndig.com> mail: rune@fardal.no

PAS dynamikk

12 Mai, 2013, Oppdatert 12.05.2013

Utskrift : <http://www.sakkyndig.com/psykologi/artikler/PAS5.pdf>

PAS betyr Parent Alienation Syndrome og handler om at en forelder fiendtlig gjør barnet ovenfor den andre. Gjennom trusler, programmering og manipulasjon begynner et barn ta avstand fra den andre forelder uten at det foreligger noe i forholdet mellom barnet og den andre forelder som skulle tilsi en slik reaksjon fra barnet. Identifikasjon med aggressor gjør at de må ta avstand fra den normale forelder for å overleve, dette handler om strategier for å unngå PAS foreldres raseri. (Kilde: Gardner, 2006, Tall i parentes er sidenr.)

PAS barn har mistet evnen til å stole på sine egne følelser og kognisjon. Avhengigheten av den programmerende forelder er total. De mister begrepet om realitet og eget selvbegrep. Barnets identitet ødelegges. (s.311)

Betydningsfulle trekk er frykt, avhengighet og identifikasjon med den anklagende forelder. PAS er emosjonell/narsissistisk barnemishandling (310). Barnets negative holdning i PAS er ikke basert på faktisk negativ opplevelse med den anklagede forelder. (310)

Brunhilds Complex: Eks: Det at en fars faktiske kompetanse ikke forandres, men at mors oppfattelsen av ham forandres. En ex som ikke tror på noe positivt ved baretts far, men som er helt sikker på hans negative kvaliteter. Et uttrykk for den psykologiske forsvarsmekanismen *splitting*, der virkeligheten blir svart/hvit, typisk for narsissistisk og borderline dynamikk.

Dynamikken blir da: *"Jeg kan ikke tillate mitt barn å møte en slik person som vil påvirke det negativt, Det er min plikt å oppdra barnet godt. Jeg ville være en dårlig mor om jeg ikke beskyttet barnet"*! Gardner 2006,s.307

Demoniseringen av far slik at barnet ikke kan treffe ham. (306)

Slike kvinner (for de er i flertall som PAS foreldre) ser fars involvering i barnet som en trussel mot sin egen posisjon og ikke som et gode for barnet. Mødre kan være sjalu på forholdet mellom barnet og far. (304)

Barn ender opp å se sin far gjennom mors øyne. Mors negative syn på far farger så barnets oppfatning av far. (304) Manglende evne til å se det rettslige ansvaret for å samarbeide fører ofte til fiendtlighet mot den andre. (301) Fiendtliggjørende foreldre benekter ofte at de programmerer barnet. (298)

Skyld kan utvikles i barnet fordi det dypt nede egentlig vet at den andre forelder aldri har gjort noe som fortjener den utestengelsen av samvær. (295)

Fiendtliggjørende foreldre kan ofte skape panikk reaksjoner i barnet om det er bedt om å besøke sin far. Dette kan så lede til problemer på skole og problemer med å konsentrere seg om utdanning. (294)

Fiendtliggjørende foreldre kan hindre barnet snakke med den andre forelder på telefon ved å si barnet ikke er der. Barnet lærer da at å lyve er ok. (294) Fiendtliggjørende foreldre hjernevasker ofte barn for å gjøre dem redde for den andre forelder. (293)

Oppfordre et barn til å forråde den andre forelder skaper psykopatiske tendenser i barnet. Slike barn lærer at den ene forelder er den kjærlige forelder som skal elskes tilbake, mens den andre forelder er den hatete forelder som har gjort "stygge ting"! (293) På spørsmål om hva, har de ofte unnvikende og udefinerte svar. Disse "stygge ting" kan sjelden konkretiseres.

"Den selvstendige tenker – fenomenet" : Den fiendtliggjørende foreldre påstår ofte at det er barnets *egen* avgjørelse at de avviser den andre forelder. Dette er selvfølgelig ikke sant, da barn ofte er ekko av den fiendtliggjørende foreldre. De identifiserer seg med en aggressive forelder for å overleve psykisk. Merkelig nok er det dette "selvstendige tenker fenomenet" som nærer senere forsøk på forsoning (Gardner 2006,s.290)

PAS barn kan risikere vokse opp som PAS foreldre selv, fordi en fiendtliggjørende foreldre har vært deres rollemodell. Barn som er skadet av PAS vil i stor grad utvikle alvorlige psykologiske forstyrrelser.(285)

Dommere og andre som mener *"Foreldre bør avtale seg imellom barnets omsorg"* viser bare at de ikke har kunnskap om fiendtliggjørende foreldre, de forstår ikke at avtaler er umulig med slike foreldre. (283) PAS kan bare opphøre om man får en dom på at barnet flytter til den andre forelder. (282)

Fiendtliggjørende foreldre (PAS) er veldig overbevisende i sin desperate argumentasjon. Og det vanskelige er at et slikt barn vil samarbeide med moren og si *"Ja, jeg er red for min far"*! (282)

Fiendtliggjørende foreldre (PAS) utgjør barnets primære rollemodell. Slike barn mister muligheten til å vokse opp med den normale forelder. Mange PAS barn utvikler

alvorlige psykologiske problemer som de har resten av livet. De blir den perfekte kandidat for å gjenta den dysfunksjonelle barndom som formet deres egen oppvekst. (281) Et barn som vokser opp med en Fiendtliggjørende foreldre vil absorbere denne forelders negativitet. Barnet blir i en allianse med denne forelder og blir dennes beskytter. (281)

Fiendtliggjørende foreldres løgner er ikke basert på rasjonell tenkning. Slike foreldre klarer ikke skille mellom hva som er sant og hva de vil skal være sant. En alvorlig psykologisk forstyrrelse ligger bak. (281) Når barnet og far har det bra sammen, vet barnet at dets mor ikke vil høre om de gode ting som skjer. (280)

Fiendtliggjørende foreldres negative holdning til barnets kontakt med den andre halvdel av sin familie er skadelig. Slike forstyrrede foreldre opplever det som om en del av dem selv blir fjernet når barnet er på samvær med den andre forelder. Utsagn som *"Det er som om han tar med min høyre arm. Jeg vil vite hva min arm gjør i helgen!"* er typisk. PAS foreldre prøver holde alle deler sammen så de kan bli gjort rede for. Dette er en helt tydelig dynamikk der grensene mellom barnet og forelder åpenbart er forstyrret. Barnet blir ikke sett på som selvstendig individ i det hele tatt, men åpenbart som en del av PAS forelderen. (280) Samvær kan forstyrres med stadige telefonoppringninger fra PAS forelderen. (280)

PAS foreldre er psykologisk forstyrrede foreldre og helt ute av stand til å forandre seg. Typisk er at de rett og slett ikke vet når de lyver. Deres virkelighetsforståelse er fullstendig forstyrret. (280)

PAS foreldre vet ikke hvordan de skal tilfredsstille andre og alle forsøk på dette har alltid sekundære motiv. De vet ikke hvordan de skal gi, bare hvordan de skal kreve. Det lille barnets egosentrisitet fortsetter i den voksnes kropp. De bryr seg sjelden om rettslige kjennelser. De klarer ikke se barnet som et selvstendig individ. Forelderen er narsissistisk forstyrret og overdrevet involvert i barnet. Det hindrer barnets frigjøring som selvstendig individ. PAS foreldre har den typisk narsissistiske "entitlement" - holdning til å gjøre hva de vil. Regler er for andre ikke for dem selv. De er ofte dårlig sosialt tilpassede. Deres moralske samvittighet er i likhet med psykopater, fraværende. Dette betyr at de ikke er i stand til å ha empati og medfølelse med andre, heller ikke barnet. De klarer ikke se en situasjon fra andres synspunkt, og særlig fra deres barns synspunkt. De skiller ikke mellom å sannhet og løgn. (279)

Frøene til PAS adferd ble sådd inn i den mentale utvikling når han/hun var små. (279) PAS foreldre kan ikke nåes med fornuft og logikk fordi de opererer ut i fra en forstyrret kognitiv tenkning. Deres kognisjon er alvorlig mentalt forstyrret. De er paranoid besatt av å ødelegge forholdet deres barn har med den andre forelder som de ser på som sin fiende. (279) Gjennom splitting ser de ikke at de ødelegger barnet, bare tilfredstillelsen av å se den andre forelder og barnet lide. Dette er sadisme i praksis, nytelsen av den andres lidelse. I PAS er det ikke noe omsorgssvikt eller overgrep hos den fiendtliggjorte forelder. (277)

PAS foreldre sier typisk at *"Det er ikke noe jeg kan gjøre med dette. Jeg har ikke sagt at barnet ikke kan se deg!"* (277) Barn modellerer seg etter sine foreldre, og PAS foreldre er ikke noe unntak. Det vil si at barn som vokser opp med en PAS forelder selv vil bli en

PAS forelder. Dette er sosial arv. (193). Det er ikke den anklagede forelder som fratok barna sin barndoms uskyld, det var PAS forelder og terapeutene som fikk barnet til å tro at det var utsatt for overgrep. (192)

"En jentes identitet som kvinne er delvis bestemt av hennes fars syn på henne som en attraktiv kvinne". Følelsen av å være "pappas lille jente" er en viktig kilde til ego utvikling og legger grunnlaget for hennes følelse av stolthet av å være kvinne. Om hun er programmert til å tro at han er skadelig for henne, vil hans stolthet over hennes feminitet falle for døde ører. (185) Likeledes vil hennes forståelse av menn ta skade.

PAS foreldre er ofte arrogante, de vet best, dette symptom går med deres entitlement-adferd. Barnet vil gjennom identifikasjon, ta til seg de samme kvaliteter som kan føre til utvikling av narsissistisk personlighetsforstyrrelse. Barnets identifikasjonsprosess blir skadet. (183)

Problemet med PAS barn er at de får alvorlige problemer med å utvikle selvstendige personligheter i ungdom eller senere og bli "mammans gutt/jente" og fortsetter bo permanent i barndomshjemmet. Til slutt dør deres overbeskyttende forelder og på det tidspunkt vil dette avhengige barnet lide alvorlige psykiatriske problemer, eller endog psykotiske sammenbrudd. Overbeskyttende foreldre idealiseres av deres barn. (183)

Det er betydelig overlapping mellom foreldres overbeskyttelse og utviklingen av PAS. Slike foreldre gir barnet inntrykk av at "*Verden er farlig, bare jeg kan beskytte deg. Forlater du meg, kan du dø når som helst*" (183). Konkrete eksempler viser hvordan en PAS mor truet barnet med at det ville komme hjem i en kiste om det ble med sin far på sommerferie!

Barns tilsynelatende frykt for den andre forelder har mindre med denne forelder å gjøre, men mer med *separasjonsangst* fra en overbeskyttende forelder å gjøre. Angst for separasjon fra en forelder barnet er gjort sykkelig avhengig av. (183). Foreldre som induserer PAS i barna sviker barna. Å programmere et barn til å hate sin andre forelder er et enormt svik. (183) Man må mangle empati for å utsette barn for dette. PAS foreldre manipulerer barna til å tro at det er de som er ofrene og ikke den normale forelder. (47)

Fanatisk hat er ofte en tynn kamuflasje for dyp kjærlighet. Særlig når det ikke er noen grunn til PAS forelderens opptatthet av den normales påståtte defekter. Virkelig avvissning er likegyldighet, som inkluderer få om noen tanker om personen. "Det motsatte av hat er ikke kjærlighet, men likegyldighet". Hver gang disse barna tenker på hvor mye de hater den andre forelder, så tenker de fremdeles på den. (46)

Barn som ser PAS forelder angripe den andre, vil for å beskytte seg utvikle dyp affeksjon for PAS forelder og hate den normale forelder. En slik affeksjon kommer fra frykt for å selv bli utsatt for PAS forelderens aggresjon (46)

Identifikasjon med aggressor fenomenet kan forekomme ved PAS. Dette manifesterer seg når en person er i en svak posisjon i forhold til en sterkere person. Den underlegne kompenserer for følelsen av usikkerhet ved å ta i bruk karakteristikkene til den sterke. Et slikt barn kan forene seg med en PAS forelder i forsøket på å beskytte seg selv fra

PAS forelderens aggresjon. (45). PAS barn fremviser ikke noen skyldfølelse over sin adferd mot den normale forelder. Dette er ikke så rart når man ser hvordan PAS forelderens støtter en slik psykopatisk adferd. (44) PAS er en form for emosjonelt overgrep og skjær ikke fra foreldre som er glad i sine barn. (41)

PAS er en måte å opprettholde et forhold med en hatet ex som vil medføre en fiendtlig involvering. En mors programmering av hat i barnet er "limet" som holder kontakten gående. (41) Ved å konvertere aggresjon til frykt, kan hun føle seg skyldfri. Når slike mødre utviser sin overbeskyttelse, gir de uttrykk for sin fiendtlighet uten å være klar over det. (39)

En tydelig faktor i overbeskyttelse er sinne. Moren antar alltid at voldelige katastrofer skal ramme barnet. Disse bilder, som overgår virkeligheten, relaterer seg til hennes egen fiendtlige tanker og følelser, uttrykt på primitiv måte og styrt av mekanismer som projektiv identifikasjon og reaksjonsdannelse. (39). PAS foreldres posisjon er at det er bedre å sloss med noen enn å bli totalt isolert. (38)

PAS mødres overdrevne kjærlighet for sine barn er ofte en dekke for deres underliggende fiendtlighet. Det er et eksempel på reaksjonsdannelse. Folk som stadig må bevise for seg selv at de elsker kjemper ofte med en *underliggende følelse av hat* (37). Reaksjonsdannelse er egnet for forståelse av PAS induserende foreldre (36).

Å indusere PAS i barn er lett, grunnet deres kognitive umodenhet og suggesjon. Det er sjelden konsekvenser for PAS foreldre. "Makt korrupperer (forderve), og absolutt makt korrupperer absolutt". Foreldre som induserer Pas er korrupperende. Moralske og etiske foreldre korrupperer ikke sine barn ved indusering av PAS. (36)

PAS barn er overbeviste om at den PAS utsatte forelder "gjør dem syke" og skyld i alle andre problemer de har. Det er åpenbart at barnet lider, men dette maskeres av internaliseringen av PAS forelderens kampanje. (27)

PAS foreldre tror de kan møte alle barnets behov og tror den andre forelder er unødvendig for barnets utvikling. Dette er kontrollerende foreldre. Narsissister tilskriver egne behov som fordelaktig for barna og at det er barnas ansvar å oppfylle disse behov og forventninger. (23). PAS foreldre kan diagnostiseres som narsissistisk forstyrrede eller lignende (Borderline, psykopat.) (23)

PAS foreldre vil ha den andre forelder fullstendig ekskludert bortsett fra at de skal betale underholdsbidrag. (22). Når familie og venner får høre om PAS barns vegring er det naturlig for dem å tro at det må jo være noe som er galt med den andre forelder. Det er det ikke (21).

Når den ekskluderte forelder prøver opprettholde kontakt med barnet oppfattes det ofte som negativt mot barnets "behov". PAS forelderens bruker enhver frustrasjon fra den normale forelder mot denne. Etter hvert vil mange foreldre trekke seg vekk fra barnet. (20)